

PROTOKÓŁ NR 11/2021

kontroli Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego

przeprowadzonej w Muzeum Narodowym w Kielcach, pl. Zamkowy 1, 25-010 Kielce, na podstawie § 128 Statutu Województwa Świętokrzyskiego oraz Uchwały Nr XXVIII/387/21 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 25 stycznia 2021 r. w sprawie zatwierdzenia planu kontroli Komisji Rewizyjnej na 2021 rok.

Kierownictwo jednostki: Dyrektor – Pan Robert Kotowski.

Zespół kontrolny Komisji Rewizyjnej Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego w składzie:

- 1. Marcin Pięta**k – Przewodniczący Zespołu.
- 2. Grzegorz Banaś** – Członek Zespołu.

dokonał kontroli na podstawie upoważnienia do kontroli nr 11/2021.

Kontrola została przeprowadzona w dniu 14 września 2021 r.

Kontrolą objęto działalność statutową jednostki w latach 2016 – 2020 z uwzględnieniem perspektyw rozwoju Muzeum Archeologicznego w Wiślicy.

Zgodnie z wytycznymi Komisji Rewizyjnej z dnia 2 września 2021 r. Zespół kontrolny skupił się na następujących obszarach tematycznych:

- Frekwencja (odwiedzający poszczególne oddziały).
- Działalność merytoryczna jednostki, zwłaszcza w dobie pandemii.
- Sytuacja finansowa Muzeum i wpływ pandemii koronawirusa na stan finansów.
- Perspektywy rozwoju Muzeum w Wiślicy, zwłaszcza w kontekście realizacji projektu pt. Modernizacja Muzeum Archeologicznego w Wiślicy.

Kontrolujący dokonali następujących czynności kontrolnych:

1. Charakterystyki Muzeum i jego struktury.
2. Przeglądu zadań statutowych.
3. Przeglądu działalności statutowej w latach 2016-2020 z uwzględnieniem działalności w okresie pandemii.

4. Analizy sytuacji finansowej w latach 2016-2020.
5. Zbadania poziomu zatrudnienia i wysokości wynagrodzeń pracowników.
6. Zapoznania się z perspektywami rozwoju Muzeum Archeologicznego w Wiślicy.
7. Wysłuchania wyjaśnień dyrekcji jednostki.
8. Sformułowania wniosków pokontrolnych.

W wyniku powyższych czynności kontrolujący dokonali następujących ustaleń:

Ad 1.

Muzeum Narodowe w Kielcach, zwane dalej "Muzeum", jest instytucją kultury prowadzoną jako wspólna instytucja kultury ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, zwanego dalej "Ministrem", i Województwa Świętokrzyskiego. Muzeum jest wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez Ministra. Muzeum posiada osobowość prawną.

W skład struktury organizacyjnej Muzeum wchodzi następujące oddziały:

- 1) Dawny Pałac Biskupów Krakowskich w Kielcach;
- 2) Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego w Kielcach;
- 3) Pałacyk Henryka Sienkiewicza w Oblęgorku;
- 4) Muzeum Dialogu Kultur w Kielcach;
- 5) Muzeum Archeologiczne w Wiślicy.

Nadzór nad funkcjonowaniem Muzeum sprawuje Minister, z zastrzeżeniem uprawnień Województwa wynikających z obowiązujących przepisów prawa, umowy oraz statutu. Muzeum jest zarządzane przez Dyrektora. Dyrektor zarządza działalnością Muzeum przy pomocy trzech zastępców.

Ad 2.

Do zakresu działania Muzeum należy:

- 1) upowszechnianie i promowanie rzemiosła artystycznego, malarstwa, rzeźby, grafiki, sztuki ludowej, historii naturalnej, archeologii i literatury;

- 2) opieka nad obiektami dziedzictwa kulturowego i gromadzenie zbiorów związanych z kulturą polską, europejską i światową, w tym zbiorów związanych z regionem świętokrzyskim, jego historią oraz historią obiektów poddanych opiece Muzeum lub w których prowadzona jest działalność Muzeum;
- 3) opieka nad zabytkami archeologicznymi i gromadzenie ruchomych zabytków archeologicznych, a także innych obiektów dokumentujących historię Wiślicy i regionu Ponidzia.

Muzeum prowadzi działalność w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zbiorów w statutowo określonym zakresie, pozyskiwanych w drodze zakupów, darowizn, depozytów, zapisów, przekazów oraz badań i prac polowych;
- 2) inwentaryzowanie, katalogowanie i naukowe opracowywanie zgromadzonych zbiorów;
- 3) udostępnianie zgromadzonych zbiorów do celów naukowych, edukacyjnych i wydawniczych oraz udostępnianie wyników prowadzonych badań;
- 4) przechowywanie zgromadzonych zbiorów, w warunkach zapewniających im bezpieczeństwo oraz magazynowanie ich w sposób dostępny do celów naukowych;
- 5) zabezpieczanie i konserwację zbiorów oraz powierzonych opiece Muzeum zabytków nieruchomych;
- 6) organizowanie wystaw stałych i czasowych, w kraju i zagranicą;
- 7) prowadzenie badań naukowych w zakresie merytorycznej działalności Muzeum;
- 8) prowadzenie działalności edukacyjnej i szkoleniowej, w tym organizowanie konferencji naukowych, szkoleń, kursów i warsztatów;
- 9) publikowanie katalogów, przewodników wystaw, materiałów informacyjnych i reklamowych z zakresu swojej działalności oraz wydawnictw naukowych;
- 10) organizowanie i współorganizowanie wydarzeń o charakterze artystycznym i kulturalnym;
- 11) współdziałanie z krajowymi i zagranicznymi instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami oraz kolekcjonerami zbiorów;
- 12) opracowywanie ekspertyz, opinii i ocen oraz udzielanie informacji z zakresu swojej działalności;
- 13) użyczenie i przyjmowanie zabytków w depozyt;
- 14) prowadzenie biblioteki fachowej i archiwum.

Ad 3.

W toku czynności kontrolnych dokonano przeglądu działalności Muzeum w latach 2016 – 2020. Przeanalizowano informację o wystawach stałych i czasowych, wystawach plenerowych, działalności edukacyjnej – lekcjach muzealnych, zajęciach edukacyjnych, warsztatach i wykładach, zwrócono uwagę również na działalność naukową i publikacyjną.

Istotna dla funkcjonowania Muzeum jest liczba odbiorców, bo stanowi de facto o zainteresowaniu ofertą jednostki. Poniżej zaprezentowano dane dotyczące frekwencji w poszczególnych oddziałach Muzeum.

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Oddział					
Pałac Biskupów Krakowskich	56 769	49 475	40 398	35 475	22 635
Muzeum Dialogu Kultur	14 878	18 168	17 308	16 605	2602
Muzeum Lat Szkolnych S. Żeromskiego	11 434	12 270	12 264	17 097	2379
Pałacyk H. Sienkiewicza w Oblęgorku	94 459	56 517	65 591	65 624	15 246
Muzeum Archeologiczne w Wiślicy	-	-	7297	7125	42*

* okolicznościowe zajęcia, oddział zamknięty w związku z realizacją projektu modernizacji.

Zauważalny spadek frekwencji w Pałacu Biskupów Krakowskich jest spowodowany realizacją projektu pn. Pałac w muzeum, Muzeum w Pałacu. Ochrona, zachowanie i udostępnienie na cele publiczne zabytków ruchomych i nieruchomych o znaczeniu ogólnopolskim realizowanego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, zakładającego:

- remont elewacji budynków Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich z renowacją detali architektonicznych i rekonstrukcją postaci posłów moskiewskich i szwedzkich,
- wykonanie nowoczesnych instalacji zabezpieczających: przeciwpożarowej i antywłamaniowej w budynku Dawnego Pałacu Biskupów Krakowskich,
- modernizację Galerii Malarstwa Polskiego i Europejskiej Sztuki Zdobniczej polegającą na zmianie aranżacji pomieszczeń zajmujących ekspozycję malarstwa i rzemiosła artystycznego w celu stworzenia nowej oferty edukacyjnej,
- roboty konserwatorskie we wnętrzach pałacu obejmujące: konserwację unikatowego XVII-wiecznego stropu belkowego z plafonem Tomasza Dolabelli „Pożar Ławry Troickiej”, konserwację fryzu portretowego, podstropowego w Izbie Stołowej Górnej w Dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich w Kielcach, konserwację dwóch tapiserii: Triumf Ateny i Bitwa nad Granikiem.

Wartość całkowita projektu to 21.559.772,02 zł, z czego dofinansowanie projektu z UE stanowi 85% wartości wydatków kwalifikowanych tj. 14 726 171,53 zł. Dofinansowanie projektu ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu to 15% wartości wydatków kwalifikowanych tj. 2 598 736,16 zł.

Ad 4.

Muzeum prowadzi gospodarkę finansową na zasadach określonych w ustawie o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej i innych obowiązujących w tym zakresie przepisach prawa. Środki potrzebne do utrzymania i rozwoju Muzeum zapewniają Minister i Województwo. Podstawą gospodarki finansowej Muzeum jest roczny plan finansowy ustalony przez Dyrektora, z zachowaniem wysokości dotacji otrzymanych od Ministra i Województwa.

Źródłami finansowania działalności Muzeum są:

- 1) dotacje przekazywane przez Ministra i Województwo, w tym:
  - a) dotacje podmiotowe na finansowanie działalności bieżącej w zakresie realizowanych zadań statutowych, w tym na utrzymanie i remonty obiektów,
  - b) dotacje celowe na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji,
  - c) dotacje celowe na realizację wskazanych zadań i programów;

- 2) przychody z prowadzonej działalności, w tym ze sprzedaży składników majątku ruchomego;
- 3) przychody z najmu i dzierżawy składników majątkowych;
- 4) dotacje z budżetu jednostek samorządu terytorialnego;
- 5) środki otrzymane od osób fizycznych i prawnych oraz z innych źródeł.

Muzeum może prowadzić, jako dodatkową, działalność gospodarczą według zasad określonych w obowiązujących przepisach, w zakresie: sprzedaży publikacji i pamiątek; wynajmu oraz dzierżawy majątku ruchomego i nieruchomości Muzeum; usług konserwatorskich i renowatorskich; odpłatnego organizowania konferencji, sympozjów, szkoleń, koncertów i wydarzeń artystycznych; udostępniania posiadanych zbiorów do celów wystawienniczych, wydawniczych, filmowych, fotograficznych; usług reklamowych; usług związanych z obsługą ruchu turystycznego; usług gastronomicznych; usług transportowych; usług eksperckich.

Aby ocenić sytuację finansową jednostki zespół kontrolny przeanalizował sprawozdania przekazane przez Muzeum. Poniżej w tabeli ujęto przychody ogółem oraz koszty ogółem, a także wynik finansowy.

Wynik finansowy (w zł).

	Ogółem przychody	Ogółem koszty	Wynik
2016	9 708 664, 48	9 614 480, 26	+ 94 182, 22
2017	9 831 394, 40	10 279 311, 78	- 447 917, 38
2018	9 634 329, 88	10 082 402, 70	- 448 072, 82
2019	10 954 106, 01	12 278 983, 13	- 1 324 877, 12
2020	12 010 791, 65	12 003 424, 09	7 367, 56

Straty jednostki pokrywane były z funduszu rezerwowego oraz z funduszu podstawowego.

Przychody jednostki w badanym okresie zwiększały się systematycznie, co było skutkiem zwiększającej się dotacji na działalność operacyjną. Stosowne dane zostały ujęte w tabeli poniżej.

Dotacje na działalność operacyjną

Lata	Kwota dotacji (w zł)
2016	8 558 009, 37
2017	8 664 533, 00
2018	8 661 398, 75
2019	9 874 030, 38
2020	10 177 473, 00

Warto nadmienić, że udział jednostek prowadzących Muzeum w dotacji na działalność podmiotową rozkłada się po równo.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług

Lata	Wpływy (w zł)	W tym ze sprzedaży biletów wstępu (w zł)
2016	543 983, 14	187 780, 50
2017	488 813, 22	248 278, 92
2018	499 120, 15	249 763, 23
2019	474 516, 27	293 303, 87
2020	253 317, 18	170 076, 02

Przychody ze sprzedaży stanowią niewielki udział we wszystkich przychodach jednostki np. w roku 2016 było to zaledwie 5,6%. Jednostka zatem w głównej mierze opiera się na dotacji podmiotowej udzielanej przez Województwo Świętokrzyskie oraz Ministra Kultury.

Analizując koszty działalności zdecydowanie największą pozycję wśród nich stanowią wynagrodzenia i pochodne. Poniższe zestawienia obrazuje procentowy udział wynagrodzeń wraz z ubezpieczeniami społecznymi i innymi świadczeniami, w tym emerytalnymi w kosztach działalności operacyjnej ogółem.

Lata	Relacja procentowa
2016	82%
2017	83%
2018	84%
2019	83%
2020	89%

Udział kosztów wynagrodzeń i pochodnych stanowią niemal 90% wszystkich kosztów działalności Muzeum.

Ad 5.

Zatrudnienie (etaty) na przestrzeni lat 2016 – 2020.

Lata	2016	2017	2018	2019	2020
Etaty	151	157,75	157,75	158,75	157,75

Zatrudnienie w jednostce w badanym okresie pozostaje na stosunkowo stabilnym poziomie. Główną grupę wśród zatrudnionych stanowią pracownicy administracji i obsługi (na koniec 2020 roku było to 113 etatów, zaś pracownicy merytoryczni to 44,75 etatu).

Wynagrodzenia brutto pracowników Muzeum (w zł)

	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika
Przeciętne	2830, 63	2994, 59	3030,56	3377, 06	3853, 15	36%
Pracownicy merytoryczni	2969, 33	3102, 94	3 171, 39	3393, 63	3676, 97	24%
Pracownicy administracyjni	3409,87	3615,81	3620,93	3821,94	3926,04	15%
Pracownicy techniczni i obsługi	2429, 37	2579, 18	2617, 67	3019, 57	3543, 66	46%

W analizowanym okresie można zaobserwować stopniowy wzrost wynagrodzeń w Muzeum Narodowym w Kielcach, które przeciętnie zwiększyły się o 36%. Największy wzrost odnotowano wśród pracowników technicznych i obsługi (46%), pracownicy merytoryczni zarabiają o 24% więcej, zaś pracownicy administracji zwiększyli swoje uposażenia o 15%. Mając na uwadze, że prawie 90% wszystkich kosztów operacyjnych to wynagrodzenia i pochodne, zrozumiałe zatem wydaje się zwiększenie kosztów działalności jednostki z 9 614 480, 26 zł w roku 2016 do 12 003 424, 09 zł w roku 2020.

Ad 6.

Od 1 stycznia 2017 roku Muzeum Archeologiczne w Wiślicy zostało włączone w struktury organizacyjne Muzeum Narodowego w Kielcach, na podstawie uchwały nr XXIX/424/16 Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. Muzeum w Wiślicy udostępnia turystom Pawilon Archeologiczny, Podziemia i Dom Długosza. Dodatkowo można zobaczyć: gotycką Bazylikę Mniejszą pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny z XIV wieku, będącą zarazem Sanktuarium Uśmiechniętej Madonny Łokietkowej, dzwonnice fundacji Jana Długosza z XV wieku oraz grodzisko wczesnośredniowieczne z przełomu X i XI wieku.

W ramach VIII osi Priorytetowej Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowiska 2014-2020 Muzeum Narodowe w Kielcach złożyło wniosek pt. Modernizacja Muzeum Archeologicznego w Wiślicy jako oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach wraz z otoczeniem w celu zabezpieczenia i ochrony unikatowych obiektów dziedzictwa narodowego. Projekt ten pozwoli na zwiększenie wykorzystania potencjału Muzeum Archeologicznego w Wiślicy jako Oddziału Muzeum Narodowego w Kielcach na rzecz wzrostu uczestnictwa społeczeństwa w kulturze w tym osób niepełnosprawnych i wykluczonych.

Projekt przewiduje ochronę i zachowanie dziedzictwa kulturowego poprzez modernizację obiektów wchodzących w skład kompleksu muzealnego, tj.: pawilonu archeologicznego, rezerwatu archeologicznego w podziemiach Bazyliki Mniejszej w Wiślicy. Prace pozwolą na zwiększenie atrakcyjności najcenniejszych, unikatowych zabytków Wiślicy, poprzez ich konserwację, restaurację oraz ekspozycję, wykonanie niezbędnych prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach, zwiększenie bezpieczeństwa najcenniejszych zabytków narodowych poprzez montaż instalacji zabezpieczających przed

kradzieżą i zniszczeniem zabytków nieruchomych, poprawę warunków eksponowania i propagowania kluczowych elementów dziedzictwa kulturowego poprzez zakup wyposażenia i sprzętu do działalności kulturalno-edukacyjnej i przygotowywania ekspozycji, upowszechnianie polskiego dziedzictwa kulturowego poprzez inicjowanie projektów badawczych i edukacyjnych. Nastąpi rozwój kompetencji społecznych i wzrost integracji społecznej poprzez wdrożenie oferty kulturalno-edukacyjnej z wykorzystaniem nowych form uczestnictwa w kulturze, nowego programu merytorycznego. Pawilon archeologiczny, podziemia pod Bazyliką, w ramach modernizacji zostaną połączone w jedną ścieżkę turystyczną, co przyczyni się do uatrakcyjnienia szlaku zwiedzania. Realizacja projektu przyczyni się do powstania unikatowego na skalę Polski i Europy szlaku zamykającego wszystkie najważniejsze wiślickie zabytki w całość, tworząc kompleks muzealny.

Prace składające się z przebudowy i rozbudowy Pawilonu Archeologicznego w miejscu istniejącego pawilonu ochronnego nad relikami kościółka św. Mikołaja z tzw. misą chrzcielną, modernizacji i rozszerzenia ekspozycji archeologicznej w podziemiach kolegiaty, adaptacji budynku byłego posterunku energetycznego PGE dla potrzeb Muzeum Archeologicznego w Wiślicy oraz prace archeologiczne i konserwatorskie reliktyw, zakup, instalacja i uruchomienie systemu multimedialnego na potrzeby ekspozycji oraz montaż instalacji zabezpieczających zaplanowano na lata 2018-2021.

W okresie realizacji projektu wkład własny w ramach wydatków kwalifikowalnych pokryty zostanie z dotacji celowej z budżetu JST (woj. świętokrzyskiego). Środki na pokrycie działalności MNKi w zmodernizowanym obiekcie będą pochodziły z dotacji celowych od obu Organizatorów Muzeum Narodowego w Kielcach, tj. ze środków Budżetu Państwa (MKiDN) oraz budżetu JST (Woj. Świętokrzyskiego) i przychodów z działalności statutowej.

W ramach projektu przewidziane jest utworzenie dwóch miejsc pracy na stanowiskach edukator i przewodnik muzealny/kasjer. Obecnie w oddziale zatrudnione są 3 osoby.

Całkowity koszt realizacji projektu: 26 065 163,64 zł. Wartość wydatków kwalifikowalnych wg umowy o dofinansowanie: 19 458 408,63 zł, co stanowi 92,50% dofinansowania. Wartość wydatków niekwalifikowalnych: 5 029 046,20 zł. Wartość dofinansowania z budżetu JST wynosi 1 577 708,81 zł

Dotychczasowe etapy realizacji projektu:

- ✓ Zgodnie ze zobowiązaniami wynikającymi z decyzji ŚWKZ w roku 2018 przeprowadzono ekspertyzę techniczną stanu Bazyliki w Wiślicy stwierdzającą stan bezpieczeństwa konstrukcji (kondycji) i przydatności do użytkowania, przy uwzględnieniu oddziaływania wywołanego przy pracach budowlanych i późniejszym użytkowaniu muzeum, a także ekspertyzę stanu podłoża gruntowego. Jej wyniki potwierdziły zasadność i prawidłowość rozwiązań projektowych zawartych w dokumentacji projektu budowlanego.
- ✓ 2 października 2019 roku przystąpiono do prac budowlanych: przekazano plac budowy generalnemu wykonawcy, czego następstwem jest zamknięcie Oddziału w Wiślicy dla ruchu turystycznego do odwołania.
- ✓ Na początku roku 2019 wyłoniona została kancelaria obsługująca projekt prawnie – w zakresie zamówień publicznych. Natomiast jesienią rozstrzygnięto dwa postępowania przetargowe, w wyniku których wybrano nadzór inwestorski nad inwestycją oraz głównego wykonawcę robót.
- ✓ Następnie prowadzone były wielobranżowe prace równoległe w kilku obszarach. Oprócz prac wykopaliskowych również prace budowlane przy pawilonie archeologicznym. Badania archeologiczne dokumentowano w sposób przestrzenny, trójwymiarowy, z wykorzystaniem wszystkich najnowszych urządzeń, które służą do zapisu przestrzennego. To wszystko ma stworzyć materiał, który pokaże rekonstrukcję poszczególnych poziomów wokół kolegiaty i w przyszłości będzie wykorzystany w ekspozycji muzealnej.
- ✓ 28 lutego 2020 roku doszło do przełomu prac i spektakularnego wyburzenia pawilonu archeologicznego. Po przeszło 50 latach pawilon został rozebrany po wcześniejszym odpowiednim zabezpieczeniu reliktyw kościoła św. Mikołaja i kaplicy grobowej. Prace trwały również w podziemiach pod Bazyliką, gdzie oprócz demontażu barierek wzdłuż galerii odbywają się działania konserwatorskie i zabezpieczające najcenniejsze relikty.

- ✓ W kolejnych etapach projektu w Wiślicy trwały prace archeologiczne, odsłaniane były kolejne odcinki wzdłuż kolegiaty. Jednocześnie kontynuowane były prace budowlane - powstały kolejne odcinki podziemnego korytarza łączącego podziemia pod bazyliką z pawilonem archeologicznym.
- ✓ W lecie 2020 zrealizowano odcinek korytarza podziemnego w konstrukcji żelbetowej przy kolegiacie od strony północnej. Częściowo wykonane zostały segmenty tunelu kontynuowano prace nad pozostałymi od strony południowej kolegiaty. Kończono prace konstrukcji żelbetowej pawilonu archeologicznego. Podjęto badania archeologiczne za prezbiterium (pomiędzy nowopowstającym pawilonem a kolegiatą).
- ✓ We wrześniu 2020 roku zakończono prace terenu surowego i wykonano izolacje dachu Pawilonu. Kontynuowano kolejne sekcje przylegające do prezbiterium od strony południowej i wschodniej. W podziemiach kolegiaty zakończono prace zabezpieczające (malowanie stropu konstrukcji).
- ✓ Następnie przystąpiono do zabezpieczenia terenu nad wykopaliskami archeologicznymi od frontu kolegiaty. Od strony północnej i południowej zakończono roboty konstrukcyjne przy budowie korytarza podziemnego. Od wschodu kończono badania archeologiczne, konstrukcyjne korytarza oraz pomieszczeń podziemnych. Kontynuowano prace konserwacyjne w podziemiach kolegiaty i przy reliktach kościoła św. Mikołaja. Zakończono budowę dachu zielonego na pawilonie.
- ✓ W styczniu 2021 zostały zakończone prace żelbetowe korytarza podziemnego (od strony północnej, południowej i wschodniej). Rozpoczęto badania archeologiczne części frontowej kolegiaty. Trwały prace archeologiczne na obszarze Placu Solnego. W korytarzu podziemnym wykonywane były prace instalacyjne (wentylacja, elektryczność, woda). W dalszym ciągu prowadzono prace konserwatorskie w podziemiach kolegiaty i przy reliktach kościoła św. Mikołaja.
- ✓ W kwietniu 2021 miały miejsce prace wykończeniowe (układanie płytek, zabudowa płytami kartonowo –gipsowymi) oraz konstrukcyjno–żelbetowe na ostatnim odcinku korytarza podziemnego przy frontowej części kolegiaty. Przeprowadzano również prace izolacyjne na stropach w części wschodniej korytarza, instalacyjne: wentylacji,

klimatyzacji, wodno–kanalizacyjne i elektryczne i konserwatorskie w pawilonie i w podziemiach bazyliki. Zakończono połowe badania archeologiczne.

- ✓ W czerwcu 2021 prowadzono prace związane z betonowaniem stropu korytarza podziemnego od frontu kościoła. Miejsce miały również roboty drogowe przed pawilonem archeologicznym, jak również prace wykończeniowe w jego wnętrzu. W korytarzu podziemnym kontynuowano prace konserwacji prewencyjnej ścian.
- ✓ W lipcu 2021 kontynuowano prace wykończeniowe w pawilonie archeologicznym, gdzie rozpoczął się montaż elewacji zewnętrznej. Instalowana była wentylacja, elektryka oraz klimatyzacja w pawilonie i całym podziemnym korytarzu. Trwały prace związane z wykonaniem nawierzchni wokół kościoła, kontynuowane były roboty brukarskie. Zakończono montaż drzwi aluminiowych i stalowych w całym obiekcie.
- ✓ We wrześniu prace remontowe są już na etapie końcowym. Układany jest chodnik z płyt kamiennych oraz trwa zagospodarowanie terenów zielonych przy kolegiacie. W korytarzu podziemnym kontynuowany jest montaż ścianki aluminiowej, malowane są ściany oraz sufit. W trakcie montażu jest instalacja elektryczna (gniazdka, oprawy), a także ceramika sanitarna. Przed pawilonem montowane są barierki przy schodach.

Ad 7.

Na pytania i wątpliwości zespołu kontrolnego wyjaśnień udzielał **prof. zw. dr hab. Robert Kotowski, Dyrektor Muzeum Narodowego w Kielcach.**

W toku kontroli poruszano wiele kwestii związanych z działalnością Muzeum, zwłaszcza powiązanych z kierunkami wyznaczonymi przez Komisję Rewizyjną.

Na wstępie Dyrektor scharakteryzował strukturę i zadania jednostki, a także omówił specyfikę poszczególnych oddziałów.

Odnosząc się do działania w dobie pandemii zwrócił uwagę, że okres ten został wykorzystany na prowadzenie działań inwestycyjnych, z uwagi na zamknięcie Muzeum z powodzeniem

prowadzono prace konserwatorskie. Dyrektor podkreślił, że zakończenie inwestycji w Wiślicy oraz w Pałacu Biskupów Krakowskich zaplanowano na koniec 2022 roku, jednak prace będą zakończone prawdopodobnie wcześniej.

Następnie skupiono się na sytuacji finansowej, na którą pandemia mimo okresowego zamknięcia nie miała negatywnego wpływu. Z wyjaśnień Dyrektora wynika, że w ramach pierwszej tarczy rządowej duże dofinansowanie przyznawano instytucjom zarządzającym pomnikami historii, a Muzeum administruje aż trzema takimi obiektami.

Dyrektor omówił również strukturę zatrudnienia wskazując na najważniejsze elementy z tym związane. Ponadto zwrócił uwagę na zwiększenie płacy minimalnej, generujące dodatkowe wydatki, na co finansowo odpowiedział Samorząd Województwa, a dalsze wyrównania z Ministerstwa pozwoliły na likwidację „spłaszczenia” zarobków. Dyskutując o frekwencji Dyrektor zwrócił uwagę na specyfikę jednostki jaką jest Muzeum, zwłaszcza w kontekście potencjalnego odbiorcy. Jednostki tego typu nie mogą być porównywane w zakresie frekwencji do popularnych atrakcji turystycznych. Zwrócono przy tym uwagę na aspekt edukacyjny i rolę Muzeum w tym zakresie.

Dalsza część kontroli skupiła się głównie na realizacji projektu zakładającego modernizację Muzeum Archeologicznego w Wiślicy. Dyrektor omówił poszczególne etapy przedsięwzięcia. Następnie zwrócono uwagę na perspektywy jego działalności. Zgodnie uznano, że Muzeum samo w sobie będzie atrakcją, jednak bez niezbędnej infrastruktury hotelowo-gastronomicznej nie będzie w pełni wykorzystywać potencjału otoczenia i jego siła może słabnąć.

Zespół kontrolny zainteresowany był również kwestią digitalizacji. Dyrektor wyjaśnił, że Muzeum stale pracuje na digitalizacją zasobów Muzeum. Zbiory są fotografowane i stosownie opisywane. Są one udostępniane na stronie internetowej Muzeum. Zaznaczył przy tym, że po zakończeniu obecnie realizowanych projektów inwestycyjnych być może przyjdzie czas na duży program digitalizacyjny.

Zespół kontrolny uznaje przekazane wyjaśnienia i informacje za wyczerpujące, dające możliwość dokonania obiektywnej oceny działalności jednostki.

Ad 8.

Wnioski pokontrolne:

Po przeanalizowaniu dokumentacji przekazanej do kontroli, a także po wysłuchaniu wyjaśnień Dyrektora Muzeum Narodowego Zespół kontrolny pozytywnie ocenia działalność statutową jednostki.

Okres badania przypada na wymagający dla jednostki okres związany z realizacją dwóch dużych projektów inwestycyjnych oraz niełatwą dla instytucji kultury pandemią koronawirusa. Mimo pandemii sytuacja finansowa jednostki nie uległa pogorszeniu. Jednostka korzystała z pomocy rządowej, otrzymała również środki związane z podniesieniem płacy minimalnej, dzięki czemu możliwe było zwiększenie zarobków i jednocześnie zlikwidowanie ich spłaszczenia.

Zespół kontrolny pozytywnie ocenia tempo realizacji projektów inwestycyjnych, zarówno w Pałacu Biskupów Krakowskich, jak i Muzeum Archeologicznym w Wiślicy. Zespół kontrolny dostrzega w wiślickim Muzeum ogromny potencjał, zarówno w aspekcie rozwoju wyjątkowej jednostki kultury, jak i aspekcie turystycznym. Zwraca jednak uwagę, że aby te czynniki korelowały ze sobą i przynosiły pożądane efekty niezbędne jest tworzenie infrastruktury turystycznej (hotelarsko-gastronomicznej) wokół samego Muzeum. Zespół kontrolny wnosi do Zarządu Województwa o podjęcie rozmów i ewentualnej współpracy w tym zakresie z Samorządem Gminy Wiślica.

Zespół kontrolny za właściwy kierunek uznaje również kontynuowanie i rozwijanie działań digitalizacji zasobów Muzeum, co jest bardzo istotne, zwłaszcza w kontekście pandemii i okresowego zamykania tego typu instytucji dla odbiorców.

Mając powyższe na uwadze, Zespół kontrolny pozytywnie ocenia działalność statutową jednostki w latach 2014-2020 oraz wskazuje na duże perspektywy rozwoju oddziału w Wiślicy.

Kontrolowany nie wnosi żadnych zastrzeżeń do protokołu/wnosi następujące zastrzeżenia do protokołu:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Protokół kontroli sporządzono w 2 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden doręczono kierownikowi jednostki kontrolowanej.

Pouczono kierownika jednostki kontrolowanej o możliwości zgłoszenia w terminie 7 dni od podpisania protokołu pisemnych wyjaśnień co do zawartych w protokole ustaleń.

Materiały wykorzystane w toku kontroli:

1. Statut Muzeum Narodowego w Kielcach.
2. Regulamin Organizacyjny.
3. Umowa w sprawie utworzenia i prowadzenia jako wspólnej instytucji kultury – Muzeum Narodowego w Kielcach.
4. Uchwała Sejmiku w sprawie połączenia samorządowych instytucji kultury Muzeum Narodowego w Kielcach i Muzeum Regionalnego w Wiślicy.
5. Sprawozdania merytoryczne na lata 2016-2020.
6. Sprawozdania finansowe za lata 2016-2020.
7. Informacje o Muzeum Archeologicznym w Wiślicy.

Protokół zawiera 17 ponumerowanych stron.

podpisy osób kontrolujących

Marcin Pięta

Grzegorz Banaś

podpis kierownika jednostki kontrolowanej

Robert Kotowski

Kielce, dnia 14 września 2021 r.